

BASIN BÜLTENİ

4 Ağustos 2019

İNGEV'den Suriyeli Algı Araştırması ve ötekileştirme, düşmanlaşma tehlikesine karşı sosyal uyum dili kullanmaya davet

Suriyeli mültecilere yönelik algı araştırmasını tamamlayıp ilgili sivil toplum kuruluşları ile sonuçlarını paylaşan İNGEV, çalışmanın temel verilerini “**uyum dili**” kullanma çağrısı ile birlikte yayınladı.

İNGEV Toplumsal Araştırmalar Merkezi (İNGEV TAM) tarafından hazırlanan rapordan çıkan temel değerlendirmeler şöyle;

Suriyeliler somut hayati tehlike nedeni ile ülkemize sığındı

Ülkesini terk etmek zorunda kalan kişilerin durumu ile ilgili olarak insanlık birçok deney yaşadı, tecrübe biriktirdi. Halen Dünyada 71 milyon mülteci insan var. İnsanlığın bu tecrübeleri Birleşmiş Milletler çevresinde biriktirildi ve çözüme yönelik kurallara bağlandı. Mültecilik Dünyadaki en zor statülerden birisi olarak kabul edildi. Bu insanların hayatlarını yeniden inşa etmelerine destek vermek politikaların temel ilkesi oldu. Ülkemize sığınan 4 milyona yakın Suriyeli de doğrudan tarafı olmadıkları bir çatışmanın ortasında kalmıştı. Birçok farklı örgütün ve devletin müdahil olduğu bu çatışma ortamında hayatlarını sürdüremez hale gelerek ülkemize sığındılar. Türkiye'ye gelenlerin yüzde 47'si 18 yaş altındaki çocuklardır. Kadınlar ve ileri yaşta kişilerle birlikte büyük çoğunluğu oluştururlar.

Ortalama yaş 21, kişi başına aylık gelir 252 TL

Ülkemizdeki Suriyelilerin ortalama yaşının 21 olması da çocuk ağırlığından kaynaklanır. Ortalama 6,2 kişilik hanelerde yaşamaktadırlar. Kişi başına gelirleri 252 TL gibi bir rakamla aşırı yoksulluk sınırının altındadır. Türkiye'deki en büyük memnuniyetleri güvenli (ölüm tehlikesi olmayan) bir ortamda yaşıyor olmalarıdır (yüzde 84). En büyük endişeleri ise ailenin geleceğidir (yüzde 71). Dini inanç ve uygulamaları güçlüdür (yüzde 84). Günlük hayat iletişimi büyük ölçüde kendi aralarında sürmektedir. Kayıt dışı çalıştırma ve ücretlendirmeye bağlı olarak geçimlerini temin etmek durumundadırlar. Genellikle yerli işgücünün tercih etmediği alanlarda 750 bin civarında Suriyeli kayıt dışı koşullarda çalıştırılmaktadır. Öte yandan, girişimci Suriyeliler 8 binden fazla şirket kurmuşlardır.

BASIN BÜLTENİ

Ürünlerini çoğunlukla Suriyeli Topluluğa ve ihracat olarak da Arapça konuşulan ülkelere satmaktadırlar.

Geçici Koruma Statüsü, temel haklar ve sınırlı özgürlükler tanır

Ülkemizdeki Suriyelilerin çok büyük bölümü herhangi bir vatandaşlık konumu olmaksızın 99 no'lu kimlikle, geçici koruma statüsü ile yaşıyorlar. Bu statü onların uzun vadeli bir hayat planı yapmasını engelliyor. Buna karşılık hem uluslararası hukuktan ve hem de ülkemiz hukukundan kaynaklanan temel haklara ve kısmi özgürlüklere sahipler. BM sözleşmelerinin de bir yansıması olarak eğitim, sağlık, çalışma hakkı gibi hakları var. Buna karşılık sadece kayıtlı oldukları ilde yaşayabilmek, bir ilden başka bir ile gitmek için kamu otoritesinden izin almak, çalışma için özel izin almak zorunluluğu gibi kısıtlılıkları var ve diğer vatandaşlık hak ve özgürlüklerinden yararlanamazlar.

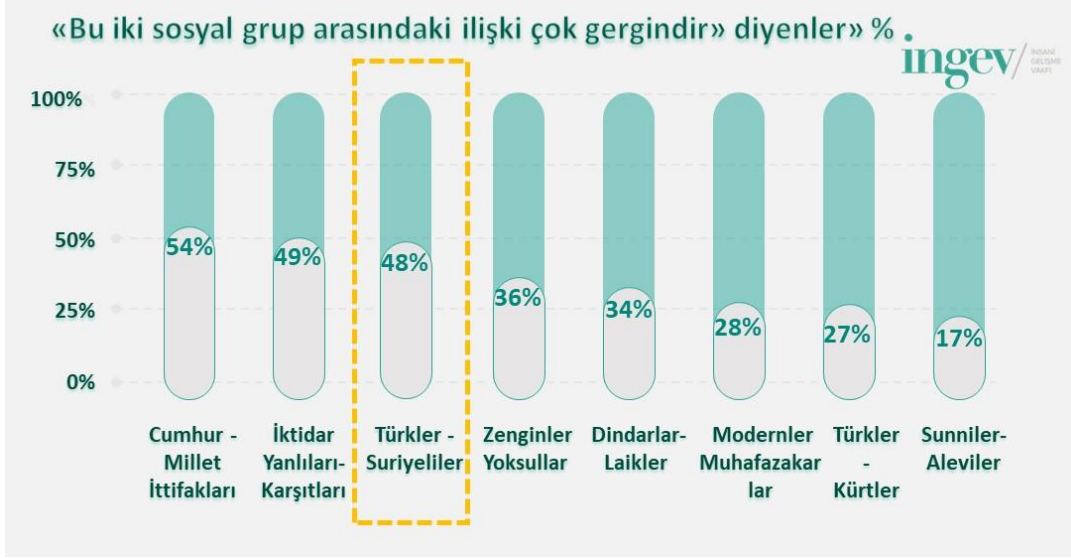
Geriye dönüş eğilimi zamana ve yerleşim biçimine göre azalır

Dünya mülteci deneyimine göre mülteciler sınırlardaki özel bölgelerde (kamplarda) yaşarlarsa ve süre de kısa süre olursa (1 yıl gibi) geri dönüş güçlü olmaktadır. Ancak süre uzar ve ev sahibi toplulukla iç içe yaşarlarsa geri dönüş eğilimi düşmektedir. İNGEV'in yaptığı araştırmalarda hayat normalleştiği takdirde geri dönüş isteği 2017 yılında yüzde 78 oranında idi. Ancak, çatışma ortamı sona erse de, Suriye'de olağan günlük yaşam koşullarının oluşması uzun zaman alacaktır. Bu süre içerisinde ev sahibi ülkede yeni bir hayat kurmaya başlayan mültecilerin geriye dönüş eğilimi pratikte düşük oranda gerçekleşmektedir. Ülkemizdeki birçok Suriyeli çocuk, Türkçe okuma yazmayı, Arapçadan daha iyi bilir hale gelmiştir. Bütün veriler ışığında Suriyelilerin büyük bölümünün, bugünkü ve sonraki kuşaklarının hayatına Türkiye'de devam edeceğinin varsayılması en gerçekçi durumdur. Stratejilerin, politikaların buna göre düşünülmesi yerinde olur. Çoğunluğun Suriye'ye geri döneceği veya zorla gönderilebileceği varsayımına göre politikaları inşa etmek gerçekçi değildir.

Türk –Suriye gerginliği en önemli Sosyal gerginlik alanı oldu (Yüzde 48)

Türk-Suriyeli gerginliği gittikçe önemli bir vaziyet almaktadır. İNGEV'in Mayıs ayındaki son araştırmasına göre toplumun yüzde 48'i Türk-Suriyeli ilişkisini en gergin sosyal ilişkiler arasında görmektedir. Siyasi amaçlı gerginlik (iktidar-muhalefet) alanını bir yana bırakırsak, mesele toplumumuzun en önemli sosyal gerginlik hattını oluşturmaktadır. Türk -Kürt; Sünni-Alevi, laik-dindar şeklinde tanımlanan çeşitli farklılıkların çok önüne geçmiştir. Ülkede yaşanan ekonomik sıkıntılar, kayıt dışı işgücü piyasasında oluşturulan ücret rekabeti gibi faktörlerin yanı sıra, son aylarda çeşitli ortamlarda oluşturulan negatif dil artan gerginlikte çok etkili olmaktadır. Suriyelilerin sadece yüzde 14'ü Türkiye toplumuna tam uyum sağladığını düşünürken, yüzde 59'u kısmen uyum sağlayabildiği düşüncesindedir. Uyum en önemli meselemizdir.

BASIN BÜLTENİ

Toplumun yüzde 40'ı Türkiye'nin insani tutumunu takdir ederken, yüzde 12 Suriyelilerin vatandaş olmasını makul buluyor

Artan gerginlik eğilimine bağlı olarak Türkiye'nin bu konuda gösterdiği insani tutumu takdir etme oranında da azalma eğilimi var. Yüzde 40'lık bir kesim bu tutumu takdir ediyor. Buna karşılık çoğunluk Suriyelilerin geri dönmesini destekliyor. Türkiye'ye entegrasyonları için çalışmalıyız diyenler de yüzde 17. Algıdaki olumsuz eğilimin bir göstergesi de suça eğilim. Genel olarak bütün mülteci hareketlerinde suça eğilim ev sahibi ülke vatandaşlarına oranla daha düşük olduğu gibi Türkiye'deki istatistikler de aksini göstermiyor. Ama, toplumun yüzde 44'ü onların suça daha yatkın olduğuna inanıyor. Bir başka veri de yine ev sahibi toplulukla Suriyeliler arasındaki mesafeye işaret ediyor. Toplumun yüzde 55'i çocuklarının Suriyelilerle arkadaş olmasını istemiyor. Bu oran eşcinsel bireyler ve Fetöcü gruplardan sonraki üçüncü sırayı teşkil ediyor.

BASIN BÜLTENİ

Aşağıdaki her bir ifadeyle aynı fikirde olduğunu belirtenler %

SUÇA YATKINLIK

İNSANİ DURUŞ

ingev/
İNSANİ
GELİŞME
VAKFI

ENTEGRASYON

VATANDAŞLIK

Ülkemizdeki mülteciler, diğer kişilere göre suça daha yatkındır

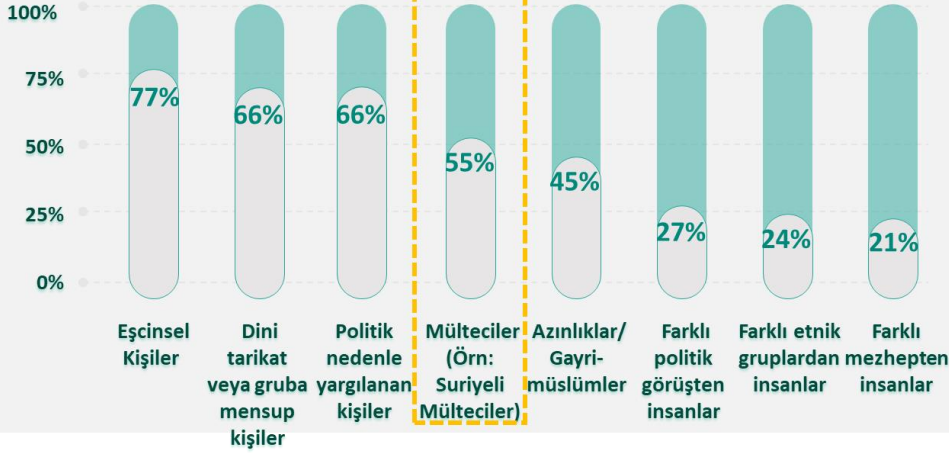
Ülkemizin mültecilere kucak açması örnek bir insaniyet duruşudur

Suriyelilerin ülkemize uyum sağlaması için çaba sarf etmeliyiz

Suriyelileri artık vatandaşımız gibi görmeliyiz

«Çocuklarımla... ile arkadaş olmasını istemem» diyenler %

ingev/
İNSANİ
GELİŞME
VAKFI

BASIN BÜLTENİ

Konu insani bir bakış temelinde ele alınmalı

Bir yanda birlikte yaşadığımız ve bundan sonra birlikte yaşayacağımız Suriyeliler, öte tarafta artan gerginlik ülkemizin geleceği için çok önemli bir fay hattının oluşmakta olduğunu gösteriyor. Zamanında farkına vararak gerçekçi politikalarla ülkemiz enerjisini tüketecek bir sorunlar yumağı oluşmasını engellemeliyiz. Ev sahibi ülke olgunluğu ile Suriyelilerin Ülkemiz yaşamına, kültürüne entegre olmasını, varlıklarının bir yük değil, yeni bir çeşitlilik ve enerji kaynağı olmasını sağlayabilmeliyiz. Bir zamanların Türk – Kürt sorunu gibi bir Türk-Suriyeli çatışması yaratılmasına izin vermemeliyiz. Şehirlerimizde, mahallelerimizde, sokaklarımızda düşmanlıklar değil uyumu desteklemeliyiz. Siyasi tercihler, pozisyonlar ve polemikler insani gelişme ilkelerinin önüne geçmemelidir.

Ötekileşme ve düşmanlaştırmaya karşı uyum dilini kullanmalıyız

Ülkemizdeki Suriyeliler meselesi siyasi pozisyonlara göre yorum yapmayı değil, öncelikle insani ilkelere göre tutum almayı gerektirmektedir. Dini veya etnik grupları bir bütün olarak toplu şekilde suçlayıp düşmanlaştıran tutum ve davranışlar, Dünya ve Ülkemiz tarihindeki birçok acı olayın yaşanmasında belirleyici olmuştur. Kamuoyunu etkileme imkanı olan kişi ve kuruluşların kullandığı dilin uyumu destekler nitelikte olması gerginlikleri engelleyecek en önemli yollardan birisidir.

Bütün siyasi partileri, medya kuruluşlarını, fikir önderlerini konu ilgili görüş beyan eden herkesi gerginlikleri azaltan ve sosyal uyumu destekleyen bir dil kullanmaya davet ediyoruz.

İletişim için: İNGEV- 0216 540 50 21

<http://www.İNGEV.org>

İNGEV Hakkında: İNGEV, insani gelişmeyi kırılgan toplum kesimlerini güçlendirecek uygulama projeleri, politika kararlarına yol gösteren araştırmalar ve sosyal pazarlama kampanyaları yaparak destekler. İNGEV iş birliğine, ortak akla, teknik kaliteye inanan ve siyasi olmayan bir sivil toplum örgütüdür.

Araştırma verileri, 8 – 31 Mayıs tarihleri arasında İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre 26 şehirde telefonla görüşme yolu ile yapılan Türkiye temsili 1358 ankete dayanmaktadır. Hata payı %95 güven aralığında ± 2.7 'dir.

İNGEV TAM periyodik olarak yürüttüğü İnsani Gelişme Monitörü ve diğer araştırmalarla toplumsal gelişmeleri araştırmakta, analiz etmekte ve sosyal politika önerilerine dönüştürmektedir.